

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 96.810 van 21 juni 2001
in de zaak A. 86.371/VII-19.169.**

In zake : 1. Hans VERVAECKE,
2. Robert HERSSENS,
3. A.J. BAKKER,
4. Walter VAN ROSSUM,
5. Patricia VAN DER MEER,
die woonplaats kiezen bij
advocaten J. GHYSELS, P. FLAMEY en Partners,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Aarlenstraat 25

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaten H. GILLIAMS en L. VAN BEVER,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Goedheidsstraat 5-7.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Hans VERVAECKE, Robert HERSSENS, A.J. BAKKER, Walter VAN ROSSUM en Patricia VAN DER MEER op 27 augustus 1999 hebben ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van 21 juni 1999 van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling waarbij de beroepen tegen het besluit van 10 december 1998 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant houdende het verlenen aan Marc POTOMS van de vergunning voor de verandering van een gemengd veebedrijf, gelegen aan de Amelgemstraat 5a te Meise, ongegrond worden verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 19 april 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 10 mei 2001;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat P. FLAMEY, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en van advocaat L. VAN BEVER, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Feitelijke gegevens van de zaak

Overwegende dat de feitelijke gegevens in de huidige stand van het geding als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Marc POTOMS exploiteert een gemengd landbouwbedrijf (akkerbouw en rundveeteelt) gelegen aan de Amelgemstraat 5a te Meise.

Bij besluit van 12 oktober 1990 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Meise is bij wege van aktename vergunning verleend voor de exploitatie van een inrichting met 155 runderen en de bijbehorende opslag van 1.250 m³ dierlijke mest. De runderen kunnen onderverdeeld worden in een tak "melk-vee" en een tak "vleesvee".

De exploitatie vindt plaats in een hoevecomplex waarvan het woonhuis, de stalvleugel, de zogenaamde "Duivelschuur" en het bakhuisje als monument beschermd zijn bij besluit van 17 maart 1998 van de Vlaamse minister van cultuur, gezin en welzijn.

De omgeving van de hoeve is wegens haar artistieke en historische waarde tevens beschermd als dorpsgezicht.

1.2. Op 16 juli 1998 dient Marc POTOMS bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant een milieuvergunningsaanvraag in voor de verandering van het veebedrijf.

Eensdeels zou het aantal runderen verminderd worden van 155 tot 80 stuks (waarvan 40 melkkoeien, 20 runderen jonger dan een jaar en 20 runderen tussen een jaar en twee jaar; aldus wenst de exploitant af te zien van de tak "vleesvee").

Anderdeels zou de inrichting uitgebreid worden met een nieuw op te richten stal voor 19.500 slachtkuikens en de bijbehorende mestopslag.

1.3. Tijdens het openbaar onderzoek van de aanvraag worden 178 bezwaarschriften ingediend.

1.4. Met een besluit van 10 december 1998 verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant de gevraagde vergunning.

1.5. Vier omwonenden tekenen bij de Vlaamse minister van leefmilieu beroep aan tegen het deputatiebesluit van 10 december 1998. In de beroepschriften voeren de beroepsindieners onder meer aan dat de bestendige deputatie geen rekening heeft gehouden met de omstandigheid dat de nieuwe stal zal worden opgericht in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied, dat bovendien beschermd is als dorpsgezicht met historische, culturele en architectonische waarde.

1.6. In het kader van de beroepsprocedure worden de volgende adviezen uitgebracht :

a. Door de gezondheidsinspectie van de administratie gezondheidszorg wordt op 24 februari 1999 gunstig geadviseerd mits "naleving van de algemene en sectorale Vlaamse II voorwaarden" en "de mestafzet op een ecologisch verantwoorde wijze gebeurt".

b. Het advies van de Vlaamse Landmaatschappij van 3 maart 1999 is gunstig.

c. Op 11 maart 1999 verleent de afdeling stedenbouwkundige vergunningen volgend gunstig advies :

"Volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse (K.B. van 7 maart 1977) is de inrichting gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied (artikel 11.4.1. en 15.4.6.1. van het K.B. dd. 28 december 1972).

De afstand tot het dichtstbijzijnde woongebied, niet zijnde woongebied met landelijk karakter, bedraagt ongeveer 200 meter.

De afstand tot het dichtstbijzijnde woonuitbreidingsgebied bedraagt ongeveer 500 meter.

De afstand tot het dichtstbijzijnde woongebied met landelijk karakter, bedraagt ongeveer 800 meter.

Voor de plaats in kwestie bestaat er geen goedgekeurd gemeentelijk plan van aanleg.

De aanvraag heeft betrekking op de uitbating van een boerderij, namelijk het wijzigen van de inrichting door een reductie van het aantal runderen en het fokken van braadkuikens.

Gelet op de verenigbaarheid van de inrichting met de voor het terrein geldende planologische voorschriften, wordt over de aanvraag een gunstig advies uitgebracht".

d. Met een schrijven van 16 maart 1999 heeft de Vlaamse Milieumaatschappij meegedeeld dat, gelet op het voorwerp van het beroep, haar advies niet vereist is.

e. Door de afdeling milieuvergunningen wordt op 1 april 1999 gunstig geadviseerd over de aanvraag.

f. Op 2 april 1999 stelt de gewestelijke milieuvergunningscommissie tenslotte voor om de beroepen ongegrond te verklaren en het beroepen besluit te bevestigen.

1.7. Met het bestreden besluit worden de ingestelde beroepen ongegrond verklaard en het beroepen besluit bevestigd;

2. Ontvankelijkheid van de vordering

2.1.1. Overwegende dat de verwerende partij in een eerste exceptie opwerpt dat met betrekking tot de vijfde verzoekster niet is voldaan aan het vormvoorschrift neergelegd in artikel 8, tweede lid, 1°, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, doordat de hoedanigheid van deze verzoekster niet wordt vermeld;

2.1.2. Overwegende dat het niet vermelden van de hoedanigheid van een verzoekende partij op zichzelf niet met de nietigheid van het verzoekschrift wordt gesanctioneerd; dat uit het verzoekschrift tot schorsing blijkt dat de vijfde verzoekende partij, zoals de andere verzoekende partijen, optreedt in haar hoedanigheid van nabuur van de betrokken inrichting; dat aldus de rechten van verdediging van de verwerende partij door het ontbreken van deze vermelding niet zijn geschaad; dat de exceptie bijgevolg wordt verworpen;

2.2.1. Overwegende dat de verwerende partij in een tweede exceptie opwerpt dat de vordering onontvankelijk is in hoofde van de vierde en de vijfde verzoekende partijen, omdat deze geen administratief beroep hebben ingesteld tegen het in eerste aanleg genomen besluit van 10 december 1998 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant; dat de verwerende partij in dit verband "vaststelt" dat "de Raad van State een in laatste aanleg gewezen beslissing ... beoordeelt zoals die beslissing is tot stand gekomen met inoverwegingneming van de argumenten opgeworpen door de partijen die hun administratieve beroepsmiddelen hebben uitgeput";

2.2.2. Overwegende dat de exceptie wordt verworpen, omdat het bestreden besluit een in laatste aanleg genomen, en derhalve uitvoerbaar besluit is, en het daarbij niet relevant is wie het administratief beroep heeft uitgeput;

2.3.1. Overwegende dat de verwerende partij in een derde exceptie het rechtens vereiste belang van alle verzoekende partijen betwist, omdat de aangevoerde visuele hinder geen uitstaans heeft met de bestreden milieuvergunning, maar louter voortvloeit uit de bouwvergunning voor de betrokken kippenstal;

2.3.2. Overwegende dat de exceptie wordt verworpen, alleen al omdat de verzoekende partijen, die allen in de onmiddellijke omgeving van de inrichting wonen, zich in hun verzoekschrift ook beklagen over onder meer geurhinder en hinder ten gevolge van transport naar en van de kippenkwekerij;

3. Gegrondheid van de vordering

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.1. Ernstig middel

3.1.1. Standpunten van de partijen

Overwegende, wat de eerste schorsingsvoorwaarde betreft, dat de partijen de volgende argumenten ontwikkelen :

3.1.1.1. Het tweede middel is afgeleid uit de schending van artikel 2, § 1, van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, van de artikelen 11 en 15 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, de artikelen 30, § 1, 4°, en 52, 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlaamse 1), en de

artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

De verzoekende partijen citeren vooreerst twee passages uit het bestreden besluit en de inhoud van artikel 15,4.6.1, van het koninklijk besluit van 28 december 1972, en overwegen vervolgens :

"dat deze bepaling veronderstelt dat de aanvraag getoetst wordt aan een esthetisch criterium, wat inhoudt dat deze werken in overeenstemming moeten zijn met de eisen ter vrijwaring van het landschap; dat deze toetsing een eigen beoordeling van de esthetische conformiteit van (het) geplande gebouw inhoudt; dat uit art. 30 §1, 4°, 52, 3° Vlarem I en de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de formele motivering van bestuurshandelingen volgt dat de toetsing uit het bestreden besluit moet blijken; dat uit de eerst geciteerde passage en uit de tweede geciteerde passage geen toetsing van het esthetisch criterium valt op te maken; dat het bestreden besluit integendeel doet uitschijnen dat gunstig advies van de afdeling stedenbouwkundige vergunningen voldoende voorwaarde is voor overeenstemming met de gewestplanbestemming; dat de vergunningverlenende overheid hierdoor haar eigen beoordelingsbevoegdheid miskent; dat zulk een beoordeling van de esthetische conformiteit in casu juist des te prangender was, aangezien de betrokken hoeve geklasseerd is als monument en het gehucht met de bijbehorende landerijen geklasseerd zijn als dorpsgezicht; dat de Raad in zijn arrest nr. 81.401 van 28 juni 1999 (LALLEMANT) heeft gezegd dat ook bij het verlenen van een milieuvergunning de overheid zich niet vermag te ontdoen van haar verplichting na te gaan of de aanvraag wel verenigbaar is met het landschappelijk waardevol gebied; dat in casu de overheid geen eigen beoordeling over dit aspect heeft gedaan, hetgeen nochtans cruciaal is om te kunnen beslissen of de aanvraag planologisch wel verenigbaar is; dat evenmin de wettelijke bescherming van de hoeve als monument en de omgeving als dorpsgezicht volgens het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 17 maart 1998 in deze beoordeling werd betrokken; dat zulks volkomen los staat van de vraag of er enkel advies van (de) dienst Monumenten diende gevraagd te worden bij de milieuvergunningsaanvraag; dat het evenmin volstaat louter te verwijzen naar een overigens voor verzoekers ongekend advies van de afdeling stedenbouwkundige vergunningen;

zodat de bestreden beslissing, door de overeenstemming van een kippenstal met de esthetische waarde van het landschappelijk waardevol gebied niet aan een

eigen, gemotiveerde beoordeling te onderwerpen de in het eerste lid aangehaalde bepalingen en beginselen schendt";

3.1.1.2. De verwerende partij repliceert in haar nota in essentie hetgeen volgt.

Uit de samenvatting van de grieven van de beroepsindieners in het bestreden besluit blijkt dat de minister wist waar hij het over had als hij de aanvraag toetste aan de verenigbaarheid met de stedenbouwkundige voorschriften.

De motiveringsplicht impliceert dat een vergunningsbesluit een antwoord dient te bevatten op de in beroep naar voor gebrachte argumenten, maar dat zulk antwoord op een algemene of impliciete wijze kan worden gegeven.

Het is noodzakelijk doch voldoende dat de beslissing duidelijk de redenen doet kennen die haar verantwoorden en waaruit kan worden afgeleid waarom de adviezen in andersluidende zin niet worden gevolgd en de in beroep verdedigde stellingen niet worden aangenomen.

Het bestreden besluit voldoet aan deze eis :
"Na de grieven van de klagers uitvoerig te hebben beschreven stelt de bestreden beslissing dat in tegenstelling tot wat de klagers menen, de exploitatie van de inrichting die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, wel degelijk verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften. Waar het bestreden besluit de stelling weerlegt als zou de exploitatie van de inrichting onverenigbaar zijn met het beschermd karakter van bepaalde delen van de hoeve en met de ligging in een beschermd dorpsgezicht, verwijst het mede naar het advies van de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen, die zich, zo stelt het bestreden besluit, bijvoorbeeld moet uitspreken over het esthetisch criterium, maar niet over de verenigbaarheid met een beschermingsbesluit. Dat laatste zal moeten gebeuren in het kader van de bouwvergunningsprocedure. Door de verwijzing naar de omvang van de adviesplicht van de Afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen geeft het bestreden besluit

meteen te kennen dat tevens het esthetisch karakter moet worden beoordeeld.

Een vergunningsbesluit dient een antwoord te bevatten op de in beroep naar voor gebrachte argumenten. Zulk antwoord kan, zoals hoger gesteld, op een algemene of impliciete wijze worden gegeven. Welnu, impliciet maar zeker, en op een algemene wijze, blijkt uit het bestreden besluit (beschrijving grieven klagers, uitdrukkelijke verwijzing naar onderzoek esthetisch karakter) dat de Minister de exploitatie van de inrichting verenigbaar acht met de toepasselijke stedenbouwkundige en ruimtelijke voorschriften (waaronder bijvoorbeeld de overeenstemming van de exploitatie van de inrichting met het esthetisch karakter van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied)".

Hetzelfde besluit wijst het argument van de klagers dat te maken heeft met het esthetisch karakter uitdrukkelijk af, zonder eerst af te wachten hoe de bouwvergunningverlenende overheid zich daarover gaat uitspreken.

De motivering is draagkrachtig en vindt steun in het recht en de feiten.

Ter zake wordt verwezen naar "de bespreking van de feiten en het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, die aantonen dat de exploitatie van de inrichting de esthetische waarde van het landschap ... niet zal krenken";

3.1.2. Bespreking van het middel

Overwegende dat de bovenstaande argumenten als volgt worden beoordeeld :

3.1.2.1. Er wordt niet betwist dat het betrokken perceel gelegen is in een gebied dat door het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, vastgesteld bij koninklijk besluit van 7 maart 1977, is bestemd tot landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Artikel 11, 4.1, van het koninklijk besluit van 28 december 1972 bepaalt :

"De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. (...)"

Artikel 15, 4.6.1, van hetzelfde besluit bepaalt :

"De landschappelijk waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in het gevaar brengen".

3.1.2.2. Uit de samenlezing van artikel 11,4.1, en artikel 15,4.6.1, van het koninklijk besluit van 28 december 1972 moet worden afgeleid dat de toelaatbaarheid van hinderlijke inrichtingen in landschappelijk waardevolle gebieden op grond van een tweevoudig criterium moet worden getoetst : 1) een planologisch, hetwelk onderstelt dat de overheid nagaat of de te vergunnen activiteiten in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied, en 2) een esthetisch, hetwelk inhoudt dat de bedoelde activiteiten moeten kunnen worden overeengebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap.

Ook het bestreden besluit aanvaardt expliciet dat "ook een toetsing van het esthetisch karakter vereist (is)".

3.1.2.3. De motieven van het bestreden besluit die relevant zijn voor het onderzoek van het middel zijn de volgende :

"Gelet op de ligging van de inrichting in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse goedgekeurd bij koninklijk besluit van 7 maart 1977;

Overwegende dat vanuit oogpunt van de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten gesteld kan worden dat de exploitatie van de inrichting die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

(...)

Overwegende dat de bezwaren aangehaald door de beroepsindieners als volgt kunnen worden geëvalueerd :

* (...):

* (...);

* (...);

* over de ligging in een geklasseerd landschappelijk waardevol agrarisch gebied, beschermd als dorpsgezicht met historische, culturele en architectonische waarde kan het volgende worden gesteld; volgens artikel 21, § 2 van titel I van het Vlarem moet het advies van de afdeling bevoegd voor de Ruimtelijke Ordening beperkt blijven tot de toetsing aan de voorschriften op het vlak van de stedenbouw en de ruimtelijke ordening; dit betekent dat moet getoetst worden aan de voorschriften van de toepasselijke bestemmingsplannen; conform de rechtspraak van de Raad van State is ook een toetsing van het esthetisch karakter vereist, waarover de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen heeft geoordeeld, doch de toetsing aan de wettelijke voorschriften van besluiten inzake monumenten en landschappen is niet vereist; bij de beoordeling van de bouwvergunningsaanvraag voor het oprichten van een pluimveestal binnen de grenzen van een bij ministerieel besluit goedgekeurd beschermd dorpsgezicht, zal dan wel het advies ingewonnen worden van de afdeling Monumenten en Landschappen en zal deze toetsing wel gebeuren".

Het zijn ook deze motieven die in het middel expliciet worden bekritiseerd.

3.1.2.4. Er wordt niet betwist dat de vergunde hinderlijke inrichting de oprichting van een nieuwe kippenstal impliceert.

De geciteerde stedenbouwkundige overwegingen brengen prima facie niet concreet tot uitdrukking waarom

de nieuw op te richten stal verenigbaar is met de schoonheidswaarde van het gebied.

Ook het gunstig advies van de afdeling stedenbouwkundige vergunningen bevat op het eerste gezicht geen dergelijke motivering.

Er wordt aldus niet afdoende geantwoord op de desbetreffende bezwaren van de beroepindieners.

3.1.2.5. De bovenstaande vaststelling klemmt des te meer nu de nieuw op te richten pluimveest al tevens gelegen is in een beschermd dorpsgezicht, hetgeen de schoonheidswaarde van het gebied nog benadrukt en bijgevolg een toetsing van de esthetisch aspecten een extra belang verleent.

Het middel is bijgevolg ernstig;

3.2. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

3.2.1. Standpunten van de partijen

Overwegende, wat de tweede schorsingsvoorwaarde betreft, dat de partijen de volgende argumenten ontwikkelen :

3.2.1.1. De **verzoekende partijen** voeren in hun verzoekschrift het volgende aan ter staving van hun moeilijk te herstellen ernstig nadeel :

"1. De woningen van verzoekers maken deel uit van een verkaveling gelegen in woongebied. Vanuit hun tuin hebben verzoekers rechtstreeks zicht op de hoeve van de heer POTOMS, die gelegen (is) op een helling en het zicht vanuit de verkaveling en het landschap domineert.

De kippenstal zal ingeplant worden langs de kant van de verkaveling, dit wil zeggen achter de eigenlijke hoeve en links van de koeienstal.

De nieuw op te richten kippenstal bevindt zich op ongeveer 190 meter van de woningen van verzoekers. Tussen de woningen van verzoekers en de hoeve bevindt zich een ongerepte open weide (zie foto's in bijlage).

Bij het in rekening brengen van de afstand moet evenwel rekening gehouden worden met het hellend vlak die van de stal richting woningen loopt (hoogteverschil van ongeveer 17 meter - de lijnen op de topografische kaart in bijlage geven een hoogteverschil van 2,5 meter per lijn weer).

2. De hoeve zelf is beschermd als monument. De omliggende weilanden die de architectonische en artistieke waarde van de hoeve tot hun recht laten komen zijn beschermd als dorpsgezicht. De hoeve en de weilanden zijn gelegen in landschappelijk waardevol gebied.

Verzoekers die onmiddellijk grenzen aan dit gebied mochten erop vertrouwen dat de vergunningverlenende overheid de landschapswaarde en het dorpsgezicht zou vrijwaren en geen storende ingrepen zou toelaten.

3. De exploitatie van industriële veeteelt is niet te vergelijken met het vroeger gebruik nl. koeienweiden. De toelating voor niet grondgebonden industriële kippenkweek vormt een storende ingreep die de ecologie van het gebied zal in gevaar brengen en die een activiteit zal teweegbrengen die onverenigbaar is met een gebruik dat in een landschappelijk waardevol en beschermd gebied mag verwacht worden. De intensieve kippenkwekerij zal immers niet alleen visuele hinder (cfr. R.v.St. nr. 70.184 van 12 december 1997) meebrengen voor verzoekers, maar ook hinder in de vorm van periodiek transport enerzijds van kippen en voeder en anderzijds van mest (zie besluit p. 12 punt 3). Hoewel het besluit stelt dat bij gunstige windrichting er nauwelijks geurhinder zal zijn, heeft het geen rekening gehouden met het hoogteverschil. Bij ongunstige windrichting zal de geur hierdoor des te sterker zijn en bij afwezigheid van wind zal de geur afdalen naar de verkaveling van verzoekers. Het woonklimaat waarop verzoekers mochten vertrouwen zal ernstig aangetast worden. De nieuwe inrichting betekent immers een verandering van landschap en aanslag op de ecologie van het gebied, die moeilijk te herstellen zullen zijn d.w.z. slechts na lange termijn en waarvan het herstel op zijn minst aleatoir is.

De aanslag op ecologie en landschap enerzijds en de aantasting van het woonklimaat van verzoekers anderzijds noodzaken dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de vergunde activiteit dient te worden geschorst om een moeilijk te herstellen nadeel te vermijden";

3.2.1.2. De verwerende partij repliceert in haar nota dat van personen die wonen in de onmiddellijke omgeving van agrarisch gebied een grotere tolerantie kan verwacht

worden ten aanzien van ongemakken die voortspruiten uit agrarische activiteit.

De visuele hinder komt niet in aanmerking daar hij niet rechtstreeks voortspruit uit de bestreden milieuvergunning.

Voorts moet die hinder sterk gerelativeerd worden omdat :

"De verzoekende partijen wonen op een 300-tal meter ten zuiden van de hoeve, in woongebied (dat voorheen overigens een ongerept landschap was). Het zicht op de hoeve dat hierna wordt beschreven geldt steeds vanuit het gezichtspunt van de verzoekende partijen.

De hoeve ligt tegen het hoogste punt van een noordelijke helling aan. De helling wordt minder steil waar de hoeve is gelegen. Daarom werd zij daar ook gebouwd. Vanuit het gezichtspunt van verzoekende partijen gaat de helling eerst relatief (een hoogteverschil van 17 meter op een afstand van 200 meter is geen berg - dit blijkt ook uit de door verzoekende partijen overgelegde foto's) steil omhoog om dan af te vlakken naarmate men dichterbij de hoeve komt. De hoeve is gebouwd in een L-vorm met het korte been (d.i. het woonhuis) naar beneden gericht en met het lange been schrijlings op de helling. Ongeveer 30 m ten oosten van de hoeve, en wat lager dan de hoeve, ligt een beschermde schuur. De kapel ligt op dezelfde hoogte als de hoeve, maar nog (veel) meer oostelijk dan de beschermde schuur, op een paar honderden meters.

Deze kapel is niet eens zichtbaar vanuit de hoeve (er ligt nl. nog een andere hoeve tussen). Het is meer twijfelachtig of verzoekende partijen zelf deze kapel wel kunnen zien. In ieder geval wordt dat niet aangetoond door de fotoreportage van verzoekende partijen.

Vóór het korte been van de hoeve, op ongeveer 10 meter, ligt een niet-beschermde vervallen schuur, waarvan de kopgevel (9 meter breed en 4 meter hoog) naar de verzoekende partijen gekeerd is. Deze schuur is 11 meter lang.

De bestaande schuur onttrekt het woonhuis van de hoeve goeddeels aan het zicht van de verzoekende partijen. Ook een bestaande notenboom blokkeert het uitzicht op het woonhuis van de hoeve (zie ook fotoreportage van verzoekende partijen).

De niet-beschermde vervallen schuur zal plaats maken voor de vergunde stal. De vergunde stal zal 18 meter breed zijn (hetzij 9 meter breder dan de bestaande constructie). Enkel de brede kant van de stal zal zichtbaar zijn voor verzoekende partijen, de lange kant nauwelijks (de vergunde stal ligt

loodrecht op de Leeuwerikenstraat). De hoogte van de nieuwe stal zal dezelfde zijn als de hoogte van de bestaande, af te breken constructie.

De kippenstal zal de kleur van de bestaande bedrijfsgebouwen respecteren, met een rode of donkerbruine dakbedekking en aan de zijanten rode of donkerbruine gewassen kleine silexplaten (kleine steentjes bijeengehouden door cement). Een streek-eigen groenscherm zal volledig rondom de stal worden aangeplant waardoor de stal volledig (d.i. met inbegrip van het dak) niet-zichtbaar zal zijn voor de verzoekende partijen.

Het uitzicht zal voor verzoekende partijen wijzigen in die zin dat een 18 meter brede stal (volledig verborgen door een streek-eigen groenscherm) een 9 meter brede niet-beschermd en vervallen schuur en boom zal vervangen (die zelf reeds het door verzoekende partijen genoemde uitzicht op de hoeve als beschermd monument verhinderen). De stal ligt door haar lengte wel korter naar verzoekende partijen toe dan de huidige constructie.

Het uitzicht zal dus niet aanzienlijk veranderen.

Welk is het huidige uitzicht voor de individuele verzoekende partijen ?

De tuin van (de meeste) verzoekende partijen geeft uit op de helling die naar de hoeve leidt. Dit is echter niet het geval voor de heer HERSENS (derde verzoekende partij), die aan de overzijde van de Leeuwerikenstraat woont. Blijkens de door verzoekende partijen zelf overgelegde stukken heeft derde verzoekende partij helemaal geen zicht op de hoeve (want dat zicht wordt hem ontnomen door de woning van de heer VERVAECKE, eerste verzoekende partij).

Het perceel van de heer BAKKER (tweede verzoekende partij) is haast volkomen omgeven door een groenscherm, en grenst bovendien slechts met het uiterste hoekje aan (het beekje dat op haar beurt grenst aan) het land van de heer POTOMS. De heer BAKKER moet zich verplaatsen naar het uiterste hoekje van zijn perceel om überhaupt enig uitzicht te hebben op de hoeve en het landschap errond.

Het zicht van mevrouw VAN DER MEER (vijfde verzoekende partij) op de hoeve is gedeeltelijk afgesloten door een grote kerselaar (die niet zal verdwijnen) en een beschermd schuur. Het zicht op de nieuwe stal zal eveneens minstens gedeeltelijk worden ontnomen door de grote kerselaar en de beschermd schuur.

Uit het voorgaande blijkt dat de beweerde 'visuele hinder' sterk moet gerelativeerd worden. In geen geval kan deze beweerde hinder in casu volstaan als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel".

Van onaanvaardbare geurhinder zou evenmin sprake zijn. In de eerste plaats doordat de verzoekende

partijen woonachtig zijn in de overheersende W-NW-ZW windrichting. Ten tweede doordat de kippenstal uitgerust zal worden met twee ventilatiesystemen, namelijk milieuventilatiekokers en een lengteventilatiesysteem (enkel in de zomer), waardoor voorkomen kan worden dat de stallucht zich zal verspreiden naar de woonomgeving van de verzoekende partijen. Tenslotte zou er geen sprake zijn van een ernstige toename van de geurhinder aangezien een gedeelte van de vleesvee-activiteit zal worden stopgezet.

Wat de beweerdte hinder ten gevolge van het transport van en naar de inrichting betreft, wijst de verwerende partij erop dat dat transport zeer beperkt zal zijn aangezien slechts zes mest rondes per jaar zullen plaatsvinden. Daarenboven zou de wijk waarin de verzoekende partijen woonachtig zijn volledig gevrijwaard worden van dat transport omdat het zal gebeuren over wegen die achter de hoeve gelegen zijn;

3.2.2. Bespreking

Overwegende dat deze argumenten als volgt worden beoordeeld :

3.2.2.1. De verzoekende partijen bewonen percelen gelegen in een op het agrarisch gebied aansluitend woongebied, welke rechtstreeks uitzicht verlenen op de plaats waar de nieuwe kippenstal opgetrokken zal worden.

3.2.2.2. De vergunde inrichting impliceert blijkens de vergunningsaanvraag de oprichting van een nieuwe kippenstal in een landschappelijk waardevol gebied.

Het ernstig bevonden middel betreft precies dit aspect van de zaak dat in wezen op visuele elementen betrekking heeft.

Dit gegeven op het vlak van het esthetisch karakter van de inrichting moet dan ook logischerwijze eveneens in aanmerking genomen worden bij de beoordeling van de hinder veroorzaakt door de tenuitvoerlegging van de milieuvergunning.

Om de ernst van die hinder te beoordelen is niet vereist dat men de precieze bouwplannen, die het voorwerp uitmaken van de bouwaanvraag, kent. Kennis van de inplantingsplaats en de aard en bestemming van het op te richten bouwwerk volstaan in dit verband.

3.2.2.3. Gelet op de gegevens van de zaak maken de verzoekende partijen voldoende aannemelijk dat de bedoelde visuele hinder aanwezig is en dat hij dermate ernstig is dat hij met een latere vernietiging van het bestreden besluit moeilijk, zo niet onmogelijk, adequaat kan worden hersteld.

3.2.2.4. Bovendien is ook het risico op ernstige geurhinder voor de onmiddellijke omgeving, veroorzaakt door een inrichting voor 19.500 slachtkuikens, voldoende aannemelijk gemaakt.

De verwerende partij gewaagt in dit opzicht ten onrechte van een status-quo op het vlak van de geurhinder, alleen reeds omdat de pluimveestal dichter bij het woongebied komt te liggen dan de bestaande rundveestallen.

3.2.2.5. Uit het bovenstaande moet besloten worden dat de verzoekende partijen aantonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit hen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dreigt te berokkenen, en dat bijgevolg ook aan de tweede schorsingsvoorwaarde is voldaan,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 21 juni 1999 van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling waarbij de beroepen tegen het besluit van 10 december 1998 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant houdende het verlenen aan Marc POTOMS van de vergunning voor de verandering van een gemengd veebedrijf, gelegen aan de Amelgemstraat 5A te Meise, ongegrond worden verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het geschorste besluit.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig juni tweeduizend en een, door :

de H.	R. STEVENS,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

R. STEVENS.